

Lovgivningen har saaledes erkjendt, at Retfærdigheden ikke tillod at lade dette Hensyn være udenfor Betragtning; men ligesaa lidet tilføder Retfærdigheden, at lade denne Rettighed være udenfor Betragtning, som er hjemlet Besidderne af det frie Hartkorn. — Den selv samme Forudsætning gaaer ogsaa igjennem samtlige Forhandlinger om den Sag, med hvilken vi her beskæftige os. Jeg kommer herved til det Argument, som den Deputerede for Svendborg Amts 6te District (J. A. Hansen) har troet at kunne udvinde af disse Forhandlinger, og som skulde gjøre det klart, at man var paa Vildspor, naar man talte om et Retfærdighedskrav; thi han meente, at det Modsatte klart skulde fremgaae af Kong Christian den Ottendes Udtalelse til Stænderne i Aaret 1846. Dette er, med den ærede Rigsdagsmænds Tilslutning, en complet Feiltagelse, hvilket jeg let skal kunne oplyse. Det er nemlig bekjendt, at de Roeskildske Stænder i sin Tid have indstillet, at Skattelettelsen maatte afløses ved en contant Udbetaling af denne Skattelettelses fulde Kapitalbeløb, Gammelskatten derunder indbefattet. Dette fandtes under Sagens Behandling i de vedkommende finansielle Regjeringscollegier betænkeligt, fordi Finantserne antoges derved at ville blive for stærkt bebyrdede; men der var under Forhandlingerne i Roeskilde tillige udtalt den Tanke, navnlig af den der nedsatte Committee, at man vel ogsaa kunde lade det beroe med den contante Udbetaling af et saadant Kapitalbeløb, som svarede til den Deel af Landskatten, der ikke henhørte til Gammelskatten, idet man dermed forbandt et formeligt kongeligt Tilsagn for Hans Majestæt Kongen og for hans Efterkommere paa Thronen om, at denne Skattelettelse skulde vedblive for de paagældende Jorder, uden Hensyn til, hvilkensomhelst Forandring i Skatteopkrævningen der i Tidens Løb end maatte indføres, hvorved denne Lettelse fik Character af et virkelig reelt, af Staten garanteret Privilegium. Under Forhandlingerne i Regjeringscollegierne anerkjendtes det udtrykkeligt, at et saadant Tilsagn ikke vilde være af anden væsentlig Betskaffenhed, end det, der ved Fdg. af 24de Juni 1820 allerede er givet vedkommende Hartkornbesiddere med Hensyn

til Gammelskattens Uforanderlighed (dette sees af Collegialtidenden for Aaret 1846 pag. 587;) men man meente dog, at der kunde være Anledning til at benytte det ommeldte Bink (Hør!); saa at de kongelige Finantser kun kom til at udrede Kapitalbeløbet af den Deel af Landskatten, som ikke var Gammelskat, naar dermed forbandtes et saadant Tilsagn, uagtet man — som sagt — erkjendte, at dette i Grunden ikke indeholdt noget vist, og skjøndt man derhos meget bestemt gik ud fra den Forudsætning, at der virkelig tilkom Besidderne af det privilegerede Hartkorn et Retfærdighedskrav paa Erstatning. Det var denne Indstilling, som den afdøde Konge gik ind paa, og i Overensstemmelse hermed stæede den Udtalelse, som fandt Sted til Stænderne i Aaret 1846. Jeg mener altsaa, at man ikke kan og ikke tør udlede heraf; hvad der staaer i fuldkommen Strid med den Forudsætning, hvorpaa denne Udtalelse hviler. — Den samme ærede Taler, som har været temmelig riig paa at finde Argumenter mod den Sætning, han har villet bestride, har ligeledes troet, at opdage et andet Argument, som næsten forekom ham at være det fortrinligste blandt de flere Argumenter, han har udfundet, nemlig i Grundlovens § 87, hvoraf han meente at kunne udlede, at den nærværende Regjering selv har erkjendt, at der intet Retfærdighedskrav paa Erstatning gives. Var der nemlig et saadant Krav, da maatte Regjeringen have forelagt et Lovforslag til fuldstændig Erstatning; men, sagde han, den i Lovudkastet foreslaaede Erstatning er kun ufuldstændig. Ja sandelig, den er kun ufuldstændig; deri har han Ret, og jeg vil bede den ærede Taler vel at huske paa det, naar vi komme til Spørgsmaalet om, hvorvidt den foreslaaede Erstatning skal nedsættes. Men jeg vil tillige bede ham da at være paa sin Post; thi han vil blandt Flere faae en stærk Modstander i et Medlem, som sidder ikke langt fra ham, (Dlesen) og som igaar yttrede, at den foreslaaede Erstatning var ganske fuldstændig og lidet til (Ja). At den er ufuldstændig, deri har Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te District (J. A. Hansen) vistnok fuldkommen Ret; det har den ærede Rigsdagsmand for Københavns 5te District (David) klar-